

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KBS/TMY	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Teorie a metodologie výzkumu		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	25.05.2024 23:13

Pracoviště / Zkratka	KBS / TMY			Akademický rok	2023/2024
Název	Teorie a metodologie výzkumu			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	8 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je představit studentům vybraná teoretická východiska a metody společenských a humanitních věd využitelných pro zkoumání kulturní diversity regionu Blízkého východu a severní Afriky a poskytnout jim tak teoretickou a metodologickou oporu pro vlastní analýzu a interpretaci konkrétních prvků či jevů hmotné i nehmotné kultury v daném regionálním kontextu. V souladu s charakterem studijního programu je přitom důraz kladen na mezioborový přístup při studiu a při řešení výzkumných témat. Semináře slouží studentům k osvojování si probíraných metod, zvláště těch z oblasti kvantitativního výzkumu. Předmět je určen pro studenty navazujícího magisterského programu.

Požadavky na studenta

Samostudium literatury, aktivní participace na seminářích, příprava referátů/prezentací

Obsah

1. Kvalitativní výzkum - dějiny, formování, zásady
2. Práce v terénu - princip autority, dotazník, interview, rozhovor, pozorování
3. Oral history
4. Archiv - dějiny, instituce, členění archivů, archiválie
5. Metody v historických vědách - deduktivní metoda, přímá a nepřímá metoda, diachronní a synchronní přístup, atd.)
6. Beletrie jako specifický pramen, základy hermeneutiky
7. Prameny vizuálního charakteru - fotografie, karikatury, obrazy
8. Etické aspekty výzkumu
9. Osobnosti terénního výzkumu v oboru židovských a islámských studií, archivy k židovským studiím
10. Menšinové muzejnictví
11. Teorie a metody v kulturní a sociální antropologii, obecné přístupy a principy antropologie, specifické problémy při studiu BV
12. Proměny paradigmat antropologického myšlení
13. Základní principy sociologického výzkumu - kvalitativní a kvantitativní výzkum

14. Teorie a metody antropologické archeologie

Studijní opory

Studentům je k dispozici kurz v Moodle se všemi podstatnými informacemi a materiály.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D.
- **Přednášející:** Monika Baumanová, M.A., Ph.D. (20%), Doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc. (100%), Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D. (10%), Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D. (60%)
- **Vede seminář:** Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Bernard, H. Russell; Ryan, Gery Wayne. *Analyzing qualitative data : systematic approaches*. Los Angeles : SAGE Publications, 2010. ISBN 978-0-7619-2490-6.
- **Základní:** Schutt, Russell K. *Investigating the social world : the process and practice of research*. Thousand Oaks : Pine Forge Press, 2004. ISBN 0-7619-2928-2.
- **Základní:** Disman, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0139-7.
- **Základní:** Antalík, Dalibor. *Jak srovnávat nesrovnatelné : strategie mezináboženské komparace*. Praha : OIKOYMENH, 2005. ISBN 80-7298-144-7.
- **Základní:** Bernard, H. Russell. *Research methods in anthropology : qualitative and quantitative approaches*. Lanham : Altamira Press, 2006. ISBN 978-0-7591-0869-1.
- **Základní:** Bernard, H. Russell. *Social research methods : qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks, SAGE Publications, 2000. ISBN 0-7619-1403-X.

Časová náročnost

Prezenční forma studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na zkoušku [10-60]	55
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Kontaktní výuka	39
Celkem:	104

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Individuální prezentace,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Individuální prezentace,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Individuální prezentace,

Předpoklady**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

- charakterizovat relevantní obory z oblasti společenských a humanitních věd
- vysvětlit rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem, popsat základní metody
- charakterizovat povahu sociálních a historických věd, jejich cíle, možnosti i omezení
- ovládat základní terminologii
- pojednat v hrubých rysech dějiny Blízkého východu a severní Afriky
- identifikovat a charakterizovat kultury studovaného regionu
- identifikovat a popsat základní rysy a prvky islámu, judaismu, křesťanství

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- pracovat samostatně s odbornou literaturou
- čerpat informace ze současných informačních zdrojů a kriticky je interpretovat
- psát odborný text
- využívat efektivně moderní informační technologie
- určit relevantní odbornou literaturu, kriticky ji zhodnotit a využívat
- používat aktivně anglický jazyk slovem i písmem

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

- mgr. studium: samostatně a odpovědně se na základě rámcového zadání rozhodují v souvislostech jen částečně známých,
- mgr. studium: samostatně získávají další odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti na základě především praktické zkušenosti a jejího vyhodnocení, ale také samostatným studiem teoretických poznatků oboru.,
- mgr. studium: používají své odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti alespoň v jednom cizím jazyce,

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

- Přednáška s diskusí,
- Diskuse,
- Prezentace práce studentů,
- Individuální konzultace,
- Skupinová konzultace,
- Demonstrace dovedností,
- Řešení problémů,
- Samostatná práce studentů,
- Samostudium,
- Analyticko-kritická práce s textem,
- Seminární výuka (diskusní metody),
- Přednáška založená na výkladu,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s diskusí,
- Seminární výuka (diskusní metody),
- Analyticko-kritická práce s textem,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s diskusí,
- Diskuse,
- Demonstrace dovedností,
- Samostatná práce studentů,
- Prezentace práce studentů,

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

- rozpoznat potenciálně nosné přístupy konkrétních společenských a humanitních věd k různým výzkumným otázkám spojeným s regionem Blízkého východu a severní Afriky

- identifikovat hlavní metodologické problémy či omezení
- určit silná i slabá místa v metodikách uplatněných v analyzovaných případových studiích
- vysvětlit metody a pravidla vedení kvalitativního i kvantitativního výzkumu
- vyjmenovat a vysvětlit náležitosti terénního výzkumu

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

- modelovat kvantitativní i kvalitativní výzkum při zohlednění podstatných teoretických i metodologických východisek
- interpretovat klady a zápory různých přístupů vyplývajících z daných disciplín
- navrhnout výzkumná témata a postupy jejich řešení
- realizovat případně terénní výzkum v regionu v rámci vlastního definovaného tématu

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

- mgr. studium: samostatně a odpovědně se rozhodují v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím k širším společenským důsledkům jejich rozhodování,
- mgr. studium: dle vyvíjejících se souvislostí a dostupných zdrojů vymezí zadání pro odborné činnosti, koordinují je a nesou konečnou odpovědnost za jejich výsledky,
- mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,
- mgr. studium: plánují, podporují a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Kulturní studia Blízkého východu	Navazující	Prezenční	Kulturní studia Blízkého východu	1	21-1,2,3	2023	Povinné předměty	A	1	ZS